

УДК 657.1:336.748.12:339.9

Скрипник Н. В.,

nvs20@meta.ua, ORCID ID: 0000-0003-2180-5863,

Researcher ID: P-3391-2016,

к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування, Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, м. Чернівці

Скрипник М. Є.,

skripnik76@uk.net, ORCID ID: 0000-0003-3597-6188,

Researcher ID: LDG-8132-2024,

к.е.н., доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування, Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, м. Чернівці

ВІДОБРАЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙ ХЕДЖУВАННЯ ВАЛЮТНИХ РИЗИКІВ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ЗА МСФЗ 9: МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ-СУБ'ЄКТІВ ЗЕД

***Анотація.** Посилення волатильності валютних ринків в умовах геополітичної нестабільності та повномасштабного збройного конфлікту суттєво підвищує рівень валютних ризиків суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю забезпечення достовірного та прозорого відображення операцій хеджування у фінансовій звітності підприємств, що складають її відповідно до вимог МСФЗ 9 “Фінансові інструменти”, а також запровадженням у 2025-2026 роках низки нормативних змін, що безпосередньо впливають на практику складання звітності суб'єктів ЗЕД, зокрема поправки до МСБО 21 “Неможливість обміну” (набрала чинності 1 січня 2025 р.) та поправок до МСФЗ 9 і МСФЗ 7 (набрали чинності 1 січня 2026 р.). Метою статті є систематизація теоретичних засад і практичних підходів до відображення у фінансовій звітності операцій хеджування валютних ризиків зовнішньоекономічної діяльності на основі вимог МСФЗ 9 з урахуванням актуальних нормативних змін. У статті систематизовано три види відносин хеджування за МСФЗ 9 та розкрито особливості їх бухгалтерського відображення. Проаналізовано критерії кваліфікації відносин хеджування. Розроблено авторський алгоритм відображення операцій хеджування валютних ризиків у фінансовій звітності. Встановлено відмінності між вимогами МСФЗ 9 та МСБО 39 щодо обліку хеджування. Розглянуто методику хеджування грошових потоків від прогнозованого експортного продажу. Особливу увагу приділено нормативному контексту: висвітлено практичні наслідки поправки до МСБО 21 для українських підприємств в умовах валютних обмежень воєнного часу, а також зазначено про розпочатий у I кварталі 2026 року постімплементаційний огляд МСФЗ 9 (розділ хеджування) Радою з МСБО. Наукова новизна полягає у розробці комплексного методичного підходу до відображення операцій хеджування валютних ризиків ЗЕД у фінансовій звітності за МСФЗ 9, що враховує специфіку діяльності українських підприємств-суб'єктів ЗЕД в умовах актуальних змін нормативного регулювання. Перспективи подальших досліджень пов'язані з моніторингом результатів постімплементаційного огляду МСФЗ 9 та розробкою рекомендацій щодо розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7 та 18.*

Ключові слова: хеджування, валютний ризик, МСФЗ 9, фінансова звітність, зовнішньоекономічна діяльність, ефективність хеджування.

Skrypnyk N. V.,

nvs20@meta.ua, ORCID ID: 0000-0003-2180-5863,

Researcher ID: P-3391-2016,

Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Taxation, Chernivtsi Institute of Trade and Economics of State University of Trade and Economics, Chernivtsi

Skrypnyk M. E,

skripnik76@uk.net, ORCID ID: 0000-0003-3597-6188,

Researcher ID: LDG-8132-2024,

Ph.D., Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Taxation, Chernivtsi Institute of Trade and Economics of State University of Trade and Economics, Chernivtsi

HEDGE ACCOUNTING FOR FOREIGN CURRENCY RISKS UNDER IFRS 9: A METHODOLOGICAL APPROACH FOR FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY ENTITIES

Abstract. *The intensification of foreign exchange market volatility amid geopolitical instability and full-scale armed conflict significantly increases currency risks of entities engaged in foreign economic activity. The relevance of this study stems from the need to ensure accurate and transparent reporting of hedging transactions in financial statements prepared under IFRS 9 Financial Instruments, as well as from a series of regulatory changes effective in 2025-2026 that directly affect the reporting practices of foreign trade entities, including the Amendments to IAS 21 Lack of Exchangeability (effective 1 January 2025) and amendments to IFRS 9 and IFRS 7 (effective 1 January 2026). The article systematizes three types of hedging relationships under IFRS 9 and reveals their accounting treatment. Qualification criteria for hedging relationships are analysed. An original algorithm for reflecting currency risk hedging transactions in financial statements is developed. Differences between IFRS 9 and IAS 39 requirements are identified. Special attention is paid to the regulatory context: the practical implications of the IAS 21 amendment for Ukrainian entities operating under wartime currency restrictions are highlighted, and the Post-implementation Review of IFRS 9 hedge accounting requirements launched by the IASB in Q1 2026 is noted. The scientific novelty consists in developing a comprehensive methodological approach to reflecting currency risk hedging transactions in the financial statements of Ukrainian foreign trade enterprises under current regulatory changes. Further research prospects relate to monitoring the results of the PIR of IFRS 9 hedge accounting and developing recommendations for hedge accounting disclosures under IFRS 7 and IFRS 18.*

Key words: hedging, currency risk, IFRS 9, financial statements, foreign economic activity, hedge effectiveness.

JEL Classification: M41, G32, F31

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2026-85-31>

Постановка проблеми. Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) підприємств нерозривно пов'язана з валютними ризиками, що виникають унаслідок коливань обмінних курсів. В умовах суттєвої волатильності гривні та валютних обмежень, запроваджених Національним банком України в період воєнного стану, питання управління валютними ризиками і їх коректного відображення у фінансовій звітності набуває особливої гостроти. Переважна частина великих і середніх українських підприємств, що здійснюють ЗЕД і залучають іноземний капітал, зобов'язані складати фінансову звітність за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), зокрема відповідно до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти".

Нормативне середовище МСФЗ у 2025-2026 роках зазнало низки важливих змін. З 1 січня 2025 року набрала чинності поправка до МСБО 21 "Неможливість обміну", яка встановила єдиний підхід до визначення обмінного курсу у разі, коли валюту неможливо обміняти, та вимагає розкриття специфіки. Для українських підприємств ця поправка набуває особливої актуальності з огляду на існуючі обмеження валютного ринку. З 1 січня 2026 року набрали чинності поправки до МСФЗ 9 та МСФЗ 7 щодо класифікації та оцінки фінансових

інструментів, що уточнюють ряд вимог до оцінки та розкриття. Нарешті, у грудні 2025 року Рада з МСБО прийняла рішення про початок постімплементаційного огляду (PIR) вимог до обліку хеджування в рамках МСФЗ 9, перше засідання в межах якого відбулося у лютому 2026 року. Це свідчить про активний перегляд нормативного середовища та підтверджує наукову та практичну значущість даного дослідження [7, 8, 9, 14].

МСФЗ 9, замінивши МСБО 39, запровадив принципово новий підхід до обліку хеджування, орієнтований на відображення реальної практики управління ризиками, а не лише на формальне дотримання кількісних критеріїв ефективності. Водночас практичне застосування цих змін на вітчизняних підприємствах залишається недостатньо дослідженим, що обумовлює актуальність та практичну значущість представленої роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання обліку операцій хеджування та управління валютними ризиками привертали увагу значного кола зарубіжних і вітчизняних дослідників. Серед зарубіжних науковців вагомий внесок у вивчення методологічних аспектів хеджування за МСФЗ 9 зробили Бернгардт Т., Ерлінгер Д., та Унтеррайнер Л., які обґрунтували взаємозв'язок між принципами

обліку хеджування та реальними стратегіями управління ризиками, наголошуючи на перевагах орієнтованості МСФЗ 9 на управлінську практику порівняно з механістичним підходом МСБО 39 [1]. Дослідження Сінгха присвячене комплексному аналізу змін у критеріях оцінки ефективності хеджування після переходу від МСБО 39 до МСФЗ 9; автори підкреслюють, що введення якісних критеріїв замість кількісного порогу 80-125% суттєво підвищує гнучкість облікових рішень [2]. Науковець Франческо Белланді вивчав вплив МСФЗ 9 на практику хеджування паливних ризиків авіакомпаній, підтверджуючи, що нові правила обліку стимулюють поширення хеджування серед компаній, які раніше уникали його через складність вимог МСБО 39 [3]. Алмубайдін Г. І. М., Джуде А. Г. М. та інші дослідили вплив обліку хеджування на зниження фінансових ризиків у комерційних банках, дійшовши висновку про значну роль хеджування у стабілізації фінансових результатів та підвищенні якості розкриття ризиків [13].

В українській науковій думці питання обліку валютних ризиків та хеджування досліджували Фонарьова Т. А. та Квасова Л. С., які проаналізували методи страхування валютних ризиків та застосування форвардних операцій у практиці вітчизняних підприємств, зазначаючи про недостатній рівень використання інструментів хеджування в Україні порівняно з розвиненими ринками [4]. Проблематику відображення операцій зі свопами як інструментами хеджування за МСФЗ досліджувала Амбарчян В. С., яка запропонувала облікові процедури для банківського сектору та обґрунтувала відмінності між обліком хеджування справедливої вартості та хеджуванням грошових потоків [5]. Теоретико-методологічні аспекти фінансових інструментів та їх класифікації за МСФЗ висвітлювали Олійник О. В., Ксендзук В. В., наголошуючи на необхідності системного підходу до визнання та оцінки похідних фінансових інструментів [6].

Попри значний науковий доробок, у вітчизняній літературі бракує комплексних методичних розробок, що інтегрують практику відображення операцій хеджування валютних ризиків ЗЕД із урахуванням нещодавніх нормативних змін, зокрема поправки до МСБО 21 та актуального контексту МСФЗ 9. Саме ця прогалина визначає необхідність та наукову новизну представленої дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є розробка теоретично обґрунтованого та практично орієнтованого методичного підходу до відображення операцій хеджування валютних ризиків зовнішньоекономічної діяльності у фінансовій звітності підприємств відповідно до вимог МСФЗ 9 з урахуванням актуальних змін нормативного регулювання. Для досягнення мети поставлено такі завдання: систематизувати види відносин хеджування за МСФЗ 9; розкрити критерії кваліфікації відносин хеджування; порівняти

підходи МСФЗ 9 та МСБО 39; висвітлити вплив поправки до МСБО 21 на облік валютних операцій у контексті ЗЕД та розробити алгоритм відображення операцій хеджування у фінансовій звітності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін обмінних курсів. Для підприємств, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, валютний ризик є одним із найсуттєвіших видів фінансового ризику, оскільки безпосередньо впливає на величину виручки від реалізації, вартість імпортованих товарів і послуг, а також на вартість боргових зобов'язань в іноземній валюті [12].

Хеджування валютних ризиків являє собою застосування спеціальних фінансових інструментів із протилежними ціновими характеристиками для нейтралізації або мінімізації потенційних втрат, що виникають унаслідок несприятливих змін обмінних курсів. До основних інструментів хеджування валютних ризиків відносяться: форвардні валютні контракти, валютні опціони, валютні свопи та валютні ф'ючерси. Вибір конкретного інструмента залежить від специфіки ризику, що хеджується, часового горизонту, вартості хеджування та доступності відповідних ринків [10, 13].

В умовах воєнного стану в Україні доступність окремих інструментів хеджування обмежена заходами валютного контролю НБУ. Водночас введення в дію з 1 січня 2025 року поправки до МСБО 21 “Неможливість обміну” формує нові вимоги до облікового відображення операцій у тих випадках, коли гривня де-факто не є вільно конвертованою. Зокрема, стандарт зобов'язує підприємство оцінювати: (а) чи є можливість обміну валюти на іншу валюту; (б) якщо ні – застосовувати розрахунковий обмінний курс, що відображає реальну вартість обміну, та (в) розкривати деталізовану інформацію про застосований курс і обставини неможливості обміну. Для цілей хеджування це означає, що підприємства-суб'єкти ЗЕД при ідентифікації та оцінці об'єкта хеджування мають враховувати не лише офіційний курс НБУ, але й вимоги оновленого МСБО 21, якщо умови валютного ринку свідчать про відсутність вільного обміну гривні [11, 14].

Облік хеджування за МСФЗ 9 є добровільним, проте його застосування дозволяє уникнути суттєвої волатильності фінансових результатів, що виникла б у разі відображення інструментів хеджування за справедливою вартістю через прибуток або збиток без одночасного визнання змін вартості об'єкта хеджування.

МСФЗ 9 (параграф 6.5) виокремлює три типи відносин хеджування, зміст яких відображено на рис. 1.

Рис. 1. Класифікація видів відносин хеджування за МСФЗ 9

Джерело: складено автором на основі МСФЗ 9, параграф 6.5 [9]

Таблиця 1

Критерії кваліфікації відносин хеджування за МСФЗ 9

№	Критерій	Вимога МСФЗ 9 (пар. 6.4.1)	Практичне значення для суб'єктів ЗЕД
1	Допустимі інструменти хеджування	Похідні або непохідні фінансові активи/зобов'язання, оцінювані за справедливою вартістю через прибуток/збиток	Форвардні контракти, опціони, свопи, ф'ючерси на іноземну валюту
2	Допустимі об'єкти хеджування	Визнані активи/зобов'язання, тверді зобов'язання, прогнозовані операції, чисті інвестиції	Валютна дебіторська/ кредиторська заборгованість, контракти ЗЕД, прогнозовані надходження в іноземній валюті
3	Документування	Обов'язкове на початку хеджування: мета ризик-менеджменту, ідентифікація інструмента та об'єкта, характер ризику	Формальний документ – необхідна умова застосування обліку хеджування
4	Економічний зв'язок	Між інструментом та об'єктом існує економічний взаємозв'язок	Зміни вартості інструмента та об'єкта рухаються у протилежних напрямках
5	Кредитний ризик	Вплив кредитного ризику не домінує над ефектом від економічного зв'язку	Кредитна якість контрагента не повинна нівелювати ефект хеджування
6	Коефіцієнт хеджування	Має відповідати коефіцієнту, фактично застосованому в ризик-менеджменті	Відображає реальну пропорцію між обсягом інструмента та об'єкта

Джерело: складено автором на основі МСФЗ 9, параграф 6.4.1 [9]

Для підприємств-суб'єктів ЗЕД найбільш поширеним є хеджування грошових потоків, яке застосовується для страхування майбутніх прогнозованих операцій в іноземній валюті – зокрема, очікуваних надходжень від експортного продажу або платежів за імпорними контрактами. Хеджування справедливої вартості доцільне у разі хеджування вже визнаних у балансі активів або зобов'язань в іноземній валюті, тоді як хеджування чистих інвестицій застосовується великими групами підприємств, що мають закордонні дочірні компанії. Згідно з даними Європейської консультативної групи з фінансового звітування (EFRAG) найбільшу складність на практиці викликають питання ефективності хеджування, кваліфікація ризикових компонентів нефінансових інструментів, а також облік витрат хеджування – саме ці аспекти зазначені як пріоритетні у плані МСФЗ 9 на 2026 рік [9, 14].

Для застосування облікового методу хеджування за МСФЗ 9 відносини хеджування мають відповідати всім кваліфікаційним критеріям параграфа 6.4.1, систематизованим у табл. 1.

Принципово важливою відмінністю МСФЗ 9 від попереднього МСБО 39 є відмова від кількісного тесту ефективності 80-125%. Замість цього стандарт вимагає доведення наявності економічного зв'язку між інструментом та об'єктом хеджування, що значно наближує облік до реальної практики управління ризиками. Окрім цього, МСФЗ 9 розширив перелік допустимих об'єктів хеджування порівняно з МСБО 39: зокрема, тепер дозволяється призначати об'єктом хеджування окремі компоненти ризику нефінансових статей, якщо вони є окремо

ідентифікованими та можуть бути достовірно оцінені, а також чисту позицію групи статей з ризиками, що взаємно компенсуються [8, 9, 15].

Порівняльний аналіз ключових відмінностей між МСБО 39 та МСФЗ 9 в контексті обліку хеджування наведено у табл. 2.

На основі аналізу вимог МСФЗ 9 та практики їх застосування розроблено авторський алгоритм відображення операцій хеджування валютних ризиків ЗЕД у фінансовій звітності, що включає шість послідовних етапів (рис. 2).

Особливістю запропонованого алгоритму є інтеграція вимог оновленого МСБО 21 безпосередньо на першому кроці – при ідентифікації валютного ризику. Це відображає реалії валютного ринку: в умовах обмежень, запроваджених НБУ, підприємства-суб'єкти ЗЕД зобов'язані оцінювати не лише сам факт наявності валютного ризику, а й чи є гривня вільно обмінюваною у розумінні оновленого параграфа 8 МСБО 21 [14].

Ключовим обліковим механізмом хеджування грошових потоків є “реклас-коригування” (reclassification adjustment): накопичена ефективна частина зміни справедливої вартості інструмента хеджування, відображена в іншому сукупному доході (резерв хеджування), переноситься до прибутку або збитку в тому ж звітному періоді, коли прогнозована операція хеджування впливає на фінансові результати. Цей механізм забезпечує синхронізацію визнання прибутків/збитків за інструментом хеджування та об'єктом хеджування, усуваючи часову невідповідність і волатильність звіту про прибутки та збитки [13].

Таблиця 2

Порівняльна характеристика вимог до обліку хеджування за МСБО 39 та МСФЗ 9

Параметр	МСБО 39	МСФЗ 9
Тест ефективності	Кількісний: 80-125%	Якісний: економічний зв'язок
Ретроспективне тестування	Обов'язкове	Не вимагається
Перспективне тестування	Обов'язкове	Обов'язкове (якісне)
Коефіцієнт хеджування	Довільний	Відповідає реальному ризик-менеджменту
Ребалансування відносин хеджування	Не передбачено	Обов'язкове при зміні коефіцієнта хеджування
Власний кредитний ризик	Не враховувався	Враховується явно
Часова вартість опціону	Включалась до оцінки ефективності	Може виключатися (окремий облік як “витрат хеджування”)
Допустимі об'єкти хеджування	Обмежений перелік	Розширено (ризик-компоненти нефінансових статей, нетто-позиції)
Відповідність ризик-менеджменту	Формальна	Сутнісна

Джерело: складено автором на основі МСБО 39 та МСФЗ 9 [8; 9]

Рис. 2. Алгоритм відображення операцій хеджування валютних ризиків ЗЕД у фінансовій звітності за МСФЗ 9

Джерело: розроблено автором [7; 9; 14]

Необхідно також наголосити на порядку обліку “витрат хеджування” (cost of hedging) – нового поняття, введеного МСФЗ 9. Якщо підприємство виключає певні елементи з призначеного інструмента хеджування (наприклад, часову вартість опціону або форвардний елемент форвардного контракту), ці елементи відображаються окремо в інших сукупних доходах і переносяться до прибутку або збитку за особливими правилами, передбаченими параграфами 6.5.15-6.5.16 МСФЗ 9 [9].

МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації” встановлює розширені вимоги до розкриття деталей відносин хеджування у примітках до фінансової звітності. Підприємства зобов'язані розкривати: опис кожного типу відносин хеджування та пов'язаних ризиків; суму та характер призначеного ризику; номінальні суми інструментів хеджування в розрізі строків; справедливую вартість інструментів хеджування; джерела неефективності хеджування; реклас-коригування,

здійшені протягом звітного періоду. Поправки до МСФЗ 7, що набрали чинності з 1 січня 2026 року, додатково уточнюють вимоги до розкриття щодо оцінки фінансових активів із умовними особливостями [7; 15].

У разі, якщо підприємство застосовує поправку до МСБО 21 щодо неможливості обміну валюти, воно зобов'язане розкривати: факт неможливості обміну валюти, застосований розрахунковий обмінний курс, метод його визначення та кількісний вплив на статті фінансової звітності. Це розкриття є особливо актуальним для українських підприємств-суб'єктів ЗЕД в умовах чинних обмежень на валютному ринку [14].

Слід також зазначити, що з 1 січня 2027 року набере чинності МСФЗ 18 “Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності”, який замінить МСБО 1. Прийнятий РМСБО у квітні 2024 р. та ратифікований ЄС у лютому 2026 р., МСФЗ 18 запроваджує обов'язкові категорії у звіті про

прибутки та збитки, що може вплинути на спосіб представлення результатів від операцій хеджування. Підприємствам рекомендується вже зараз оцінювати вплив МСФЗ 18 на структуру їх звітності.

Висновки і перспективи подальших досліджень. За результатами проведеного дослідження сформульовано такі висновки.

МСФЗ 9 запровадив принципово відмінний від МСБО 39 підхід до обліку хеджування, орієнтований на відображення реальної практики управління ризиками, а не на формальне дотримання кількісних порогів ефективності. Відмова від тесту 80-125% на користь якісної оцінки економічного зв'язку та розширення переліку допустимих об'єктів і інструментів хеджування є суттєвими перевагами для вітчизняних підприємств-суб'єктів ЗЕД.

Систематизовано три типи відносин хеджування: хеджування справедливої вартості, хеджування грошових потоків та хеджування чистих інвестицій у закордонну операцію. Для суб'єктів ЗЕД, що здійснюють експортно-імпорتنі операції, найбільш поширеним є хеджування грошових потоків із застосуванням форвардних валютних контрактів.

Розроблений авторський шестикроковий алгоритм систематизує процес підготовки документації, ідентифікації ризику, тестування ефективності та відображення операцій хеджування у фінансовій звітності. Алгоритм інтегрує вимоги оновленого МСБО 21, що відображає актуальні реалії вітчизняного валютного ринку.

Поправка до МСБО 21 “Неможливість обміну” (чинна з 1 січня 2025 р.) має безпосереднє практичне значення для українських підприємств: в умовах обмежень НБУ підприємства зобов'язані оцінювати обмінюваність гривні та застосовувати відповідний обмінний курс і розкриття, що впливає на ідентифікацію та оцінку об'єктів хеджування.

Наукова новизна дослідження полягає у розробці комплексного методичного підходу до відображення операцій хеджування валютних ризиків ЗЕД у фінансовій звітності, що інтегрує вимоги МСФЗ 9, актуальних поправок і враховує специфіку діяльності українських підприємств. Це дослідження реалізується в переломний нормативний момент: у I кварталі 2026 року РМСБО розпочала постімплементаційний огляд розділу хеджування МСФЗ 9, а Запит на отримання інформації заплановано на другу половину 2026 року.

Перспективи подальших досліджень охоплюють: моніторинг результатів МСФЗ 9 (хеджування) та розробку рекомендацій щодо адаптації облікової практики; розробку методичних рекомендацій щодо розкриття інформації про хеджування відповідно до МСФЗ 7 та майбутнього МСФЗ 18; дослідження впливу поправки до МСБО 21 на оцінку ефективності хеджування в умовах тривалих валютних обмежень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Bernhardt T., Erlinger D., Unterrainer L. IFRS 9: The New Rules for Hedge Accounting from the Risk Management Perspective. *ACRN Journal of Finance and Risk Perspectives*. 2014. Vol. 3, No. 3. P. 47-60. URL: <https://www.acrn-journals.eu/resources/jofrp0503a.pdf>.
2. Singh J. P. On hedge effectiveness assessment under IFRS 9: A critical analysis. *Audit Financier*. 2018. Vol. 16, No. 1 (149). P. 157-170. URL: http://revista.cafr.ro/temp/Article_9568.pdf.
3. Bellandi F. Does accounting influence finance? The case of IFRS 9 and fuel hedging. *International Journal of Business and Management*. 2021. Vol. 16, No. 12. P. 1-10. URL: <https://ccsenet.org/journal/index.php/ijbm/article/download/0/0/46282/49356>.
4. Фонарьова Т. А., Квасова Л. С. Хеджування валютного ризику у практиці українських підприємств. *Науковий вісник ЧДІЕУ*. 2018. № 6 (17). С. 403-408. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Fonarova-T.A.-Kvasova-L.S..pdf>.
5. Амбарчян В. С. Хеджування справедливої вартості із використанням свопів: облік за МСФЗ. *Економіка, управління та адміністрування*. 2019. № 4 (90). С. 133-140. URL: <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/192703>.
6. Олійник О. В., Ксендзук В. В. Оцінка ефективності хеджування: проблеми обліково-аналітичного забезпечення. *Економіка: реалії часу*. 2015. № 1 (17). С. 265-271. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2015/No1/265-271.pdf>.
7. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації”: прийнятий Радою з МСБО у 2005 р., набрав чинності з 01.01.2007 (зі змінами, виданими у травні 2024 р., чинними з 01.01.2026). Офіційний переклад. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS_07_ukr.pdf.
8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 “Фінансові інструменти: визнання та оцінка”: прийнятий Радою з МСБО у 2003 р. (скасований та замінений МСФЗ 9 з 1 січня 2018 р.). Офіційний переклад. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-39_ukr_2016.pdf.
9. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 “Фінансові інструменти”. IFRS Foundation, 2014 (набрав чинності з 1 січня 2018 р.). Офіційний переклад. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS_9_Ukrainian-compressed.pdf.
10. Hedge Accounting: IFRS® Standards vs US GAAP. *KPMG*. September 9, 2022. URL: <https://kpmg.com/us/en/articles/2022/hedge-accounting-ifrs-standards-gaap.html>.
11. IFRS 9 Hedge Accounting Made Simple for Corporate Treasurers. *FTI Treasury*. December 3, 2025. URL: <https://www.ftitresury.com/ifrs-9-hedge-accounting-made-simple-for-corporate-treasurers/>.
12. Muc M. Hedge Accounting (IFRS 9). *IFRS Community*. Last updated: 21 June 2025. URL: <https://ifrscommunity.com/knowledge-base/ifrs-9-hedge-accounting/>.

13. Almubaideen, H. I. M., Joudeh, A. H. M., Alsakeni S. A., Al-Attar K. A. The Effect of Applying Hedge Accounting in Reducing Future Financial Risks in Jordanian Commercial Banks. *Modern Applied Science*. 2019. Vol. 13, No. 3. P. 140-152. DOI: <https://doi.org/10.5539/mas.v13n3p140>.

14. Lack of Exchangeability (Amendments to IAS 21). IASB. IFRS Foundation, 2023. URL: <https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/2023/lack-of-exchangeability-research/>.

15. Amendments to the Classification and Measurement of Financial Instruments (Amendments to IFRS 9 and IFRS 7). IASB. IFRS Foundation, 30.05.2024. URL: <https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/2024/amendments-to-the-classification-and-measurement-of-financial-instruments/>.

REFERENCES

1. Bernhardt T., Erlinger D. and Unterrainer L. (2014), IFRS 9: The New Rules for Hedge Accounting from the Risk Management Perspective, *ACRN Journal of Finance and Risk Perspectives*, vol. 3, No. 3, p. 47-60, available at: <https://www.acrn-journals.eu/resources/jofirp0503a.pdf>.

2. Singh, J. P. (2018), On hedge effectiveness assessment under IFRS 9: A critical analysis, *Audit Financiar*, vol. 16, No. 1 (149), p. 157-170, available at: http://revista.cafr.ro/temp/Article_9568.pdf.

3. Bellandi F. (2021), Does accounting influence finance? The case of IFRS 9 and fuel hedging, *International Journal of Business and Management*, vol. 16, No. 12, p. 1-10, available at: <https://ccsenet.org/journal/index.php/ijbm/article/download/0/0/46282/49356>.

4. Fonarova, T. A. and Kvasova, L. S. (2018), Khedzhuvannia valiutnoho ryzyku u praktytsi ukrain-skykh pidpriemstv, *Naukovyi visnyk ChDIEU*, № 6 (17), s. 403-408, available at: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Fonarova-T.A.-Kvasova-L.S..pdf>.

5. Ambarchian, V. S. (2019), Khedzhuvannia spravedlyvoi vartosti iz vykorystanniam svopiv: oblik za MSFZ, *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, № 4 (90), s. 133-140, available at: <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/192703>.

6. Oliynyk, O. V. and Ksendzuk, V. V. (2015), Otsinka efektyvnosti khedzhuvannia: problemy oblikovo-analitychnoho zabezpechennia, *Ekonomika: realii chasu*, № 1 (17), s. 265-271, available at: <https://economics.net.ua/files/archive/2015/No1/265-271.pdf>.

7. Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti 7 “Finansovi instrumenty: rozkryttia informatsii” : pryiniaty Radoiu z MSBO u 2005 r., nabrav chynnosti z 01.01.2007 (zi zminamy, vydanymy u travni 2024 r., chynnymy z 01.01.2026). Ofitsiinyi pereklad, available at: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS_07_ukr.pdf.

8. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 39 “Finansovi instrumenty: vyznannia ta otsinka” : pryiniaty Radoiu z MSBO u 2003 r. (skasovanyi ta zamineno MSFZ 9 z 1 sichnia 2018 r.). Ofitsiinyi pereklad, available at: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-39_ukr_2016.pdf.

9. Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti 9 “Finansovi instrumenty”. IFRS Foundation, 2014 (nabrav chynnosti z 1 sichnia 2018 r.). Ofitsiinyi pereklad, available at: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS_9_Ukrainian-compressed.pdf.

10. Hedge Accounting: IFRS® Standards vs US GAAP. *KPMG*. September 9, 2022, available at: <https://kpmg.com/us/en/articles/2022/hedge-accounting-ifrs-standards-gaap.html>.

11. IFRS 9 Hedge Accounting Made Simple for Corporate Treasurers. *FTI Treasury*. December 3, 2025, available at: <https://www.ftitresury.com/ifrs-9-hedge-accounting-made-simple-for-corporate-treasurers/>.

12. Muc M. Hedge Accounting (IFRS 9). *IFRS Community*. Last updated: 21 June 2025, available at: <https://ifrscommunity.com/knowledge-base/ifrs-9-hedge-accounting/>.

13. Almubaideen, H. I. M., Joudeh, A. H. M., Alsakeni, S. A. and Al-Attar, K. A. (2019), The Effect of Applying Hedge Accounting in Reducing Future Financial Risks in Jordanian Commercial Banks, *Modern Applied Science*, vol. 13, No. 3, p. 140-152. DOI: <https://doi.org/10.5539/mas.v13n3p140>.

14. Lack of Exchangeability (Amendments to IAS 21). IASB. *IFRS Foundation*, 2023, available at: <https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/2023/lack-of-exchangeability-research/>.

15. Amendments to the Classification and Measurement of Financial Instruments (Amendments to IFRS 9 and IFRS 7). IASB. *IFRS Foundation*, 30.05.2024, available at: <https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/2024/amendments-to-the-classification-and-measurement-of-financial-instruments/>.

Стаття надійшла: 05.02.2026

Стаття прийнята: 23.02.2026

Стаття опублікована: 17.03.2026